

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.3.2021
COM(2021) 123 final

2018/0331 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διάδοσης τρομοκρατικού
περιεχομένου στο διαδίκτυο**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διάδοσης τρομοκρατικού
περιεχομένου στο διαδίκτυο**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 640 final – 2018/0331 (COD)] 12 Σεπτεμβρίου 2018

Ημερομηνία συμφωνίας του Συμβουλίου για διαπραγματευτική εντολή 6 Δεκεμβρίου 2018

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση 17 Απριλίου 2019

Ημερομηνία του τριμερούς διαλόγου 1 17 Οκτωβρίου 2019

Ημερομηνία του τριμερούς διαλόγου 2 20 Νοεμβρίου 2019

Ημερομηνία του τριμερούς διαλόγου 3 12 Δεκεμβρίου 2019

Ημερομηνία του τριμερούς διαλόγου 4 24 Σεπτεμβρίου 2020

Ημερομηνίες του τριμερούς διαλόγου 5 29 Οκτωβρίου 2020

Ημερομηνία του τριμερούς διαλόγου 6 (τελική) 10 Δεκεμβρίου 2020

Ημερομηνία της πολιτικής συμφωνίας στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων 16 Δεκεμβρίου 2020

Ημερομηνία της ψηφοφορίας της Επιτροπής LIBE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την οποία εγκρίθηκε η συμβιβαστική συμφωνία 11 Ιανουαρίου 2021

Ημερομηνία έγκρισης της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση 16 Μαρτίου 2021

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις στην επικράτεια της ΕΕ έδειξαν πως οι τρομοκράτες προβαίνουν σε κατάχρηση του διαδικτύου για να προσεγγίσουν και να στρατολογήσουν υποστηρικτές, να προετοιμάζουν και να διευκολύνουν τρομοκρατικές δραστηριότητες, να εξυμνούν τις φρικαλεότητες τους, να παρακινούν κι άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους και να καλλιεργούν τον φόβο στο ευρύ κοινό.

Τρομοκρατικό περιεχόμενο που κοινοποιείται στο διαδίκτυο για τους σκοπούς αυτούς διαδίδεται μέσω παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας που επιτρέπουν την ανάρτηση περιεχομένου

τρίτων. Οι τρομοκράτες κι οι υποστηρικτές τους έχουν καταχραστεί όχι μόνο μεγάλες πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης, αλλά όλο και περισσότερο μικρότερους παρόχους που προσφέρουν διάφορα είδη υπηρεσιών φιλοξενίας προσβάσιμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η κατάχρηση ορισμένων διαδικτυακών υπηρεσιών αναδεικνύει την ιδιαίτερη κοινωνική ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να προστατεύουν τους χρήστες τους από την έκθεση σε τρομοκρατικό περιεχόμενο και τους σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια που συνεπάγεται αυτό το περιεχόμενο για την κοινωνία γενικότερα.

Η πρόταση της Επιτροπής αποσκοπούσε στη θέσπιση εναρμονισμένου νομικού πλαισίου για την πρόληψη της κατάχρησης των υπηρεσιών φιλοξενίας για τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, με παράλληλη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας και προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ο προτεινόμενος κανονισμός αποσκοπεί στην παροχή σαφήνειας ως προς την ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας όσον αφορά την ανάληψη όλων των κατάλληλων, εύλογων και αναλογικών δράσεων που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ασφάλειας των υπηρεσιών τους και τον ταχύ και αποτελεσματικό εντοπισμό και αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Οι εν λόγω δράσεις περιλαμβάνουν την αφαίρεση περιεχομένου εντός μίας ώρας από τη λήψη εντολής αφαίρεσης και τη λήψη ειδικών μέτρων από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας με προορατικό τρόπο για την προστασία των υπηρεσιών τους.

Ταυτόχρονα, ο προτεινόμενος κανονισμός περιλαμβάνει ορισμένες διασφαλίσεις που αποσκοπούν στην εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως η ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, σε μια δημοκρατική κοινωνία. Οι διασφαλίσεις αυτές περιλαμβάνουν υποχρεώσεις διαφάνειας, καθώς και μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών που εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι περιεχομένου μπορούν να αμφισβητήσουν την αφαίρεση του περιεχομένου τους ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σ' αυτό, επιπλέον της δικαστικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 19 της ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Οι υποχρεώσεις των κρατών μελών που περιλαμβάνονται στον προτεινόμενο κανονισμό θα συμβάλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων, μέσω της ενδυνάμωσης των αρμόδιων αρχών, της αύξησης της προβλεψιμότητας και της διαφάνειας, της εγγύησης επαρκών διασφαλίσεων και της εξασφάλισης ότι η μη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας μπορεί να τιμωρείται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αποτυπώνει πλήρως την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής στις 10 Δεκεμβρίου 2020. Οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ της πρότασης της Επιτροπής και του πολιτικά συμφωνημένου κειμένου είναι οι ακόλουθες:

- Πεδίο εφαρμογής: Διευκρινίζεται ότι το υλικό που διαδίδεται για εκπαιδευτικούς, δημοσιογραφικούς, καλλιτεχνικούς ή ερευνητικούς σκοπούς ή για σκοπούς πρόληψης ή καταπολέμησης της τρομοκρατίας δεν πρέπει να θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο και ότι η αξιολόγηση πρέπει να προσδιορίζει τον πραγματικό σκοπό της διάδοσης.

- Διευκρινίζεται ότι ο κανονισμός δεν θίγει την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο¹ και την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων², καθώς και ότι, για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, η τελευταία αυτή οδηγία υπερισχύει σε περιπτώσεις σύγκρουσης. Σε μια αιτιολογική σκέψη διευκρινίζεται ότι αυτό δεν θίγει τις υποχρεώσεις των παρόχων πλατφόρμας ανταλλαγής βίντεο βάσει του κανονισμού.
- Διευκρινίζεται ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά σε παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που διαδίδουν πληροφορίες στο κοινό, δηλαδή σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό προσώπων.
- Ορισμοί: Ο ορισμός του «τρομοκρατικού περιεχομένου» δεν περιλαμβάνει υλικό που «προωθεί» τις δραστηριότητες τρομοκρατικών ομάδων και ευθυγραμμίζεται στενότερα με τα σχετικά αδικήματα της οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας³.
- Εντολές αφαίρεσης: Διατηρείται η μέγιστη προθεσμία μίας ώρας για την αφαίρεση/απενεργοποίηση της πρόσβασης σε τρομοκρατικό περιεχόμενο από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, αλλά η αρμόδια αρχή πρέπει να ενημερώνει τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας 12 ώρες πριν από την πρώτη εντολή αφαίρεσης, εκτός από επείγουσες περιπτώσεις. Επιπλέον, σε περιπτώσεις αντικειμενικά δικαιολογημένων τεχνικών ή επιχειρησιακών λόγων που καθιστούν αδύνατη τη συμμόρφωση με την εντολή αφαίρεσης, η προθεσμία αναστέλλεται.
- Δικαίωμα ελέγχου / διαδικασία για τις διασυνοριακές εντολές αφαίρεσης: Ενώ όλα τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να εκδίδουν εντολές αφαίρεσης για οποιονδήποτε πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του, ένα νέο άρθρο σχετικά με τις διαδικασίες για τις διασυνοριακές εντολές αφαίρεσης (άρθρο 4) επιτρέπει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής (δηλαδή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ή έχει τον νόμιμο εκπρόσωπό του ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας) να ελέγχει μια εντολή αφαίρεσης προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον περιέχει ή όχι πρόδηλες ή σοβαρές παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων ή του κανονισμού. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας και οι πάροχοι περιεχομένου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν επανεξέταση της εντολής αφαίρεσης από την εν λόγω αρμόδια αρχή, οπότε η εν λόγω αρχή είναι υποχρεωμένη να διενεργήσει τον έλεγχο και να εκθέσει τα πορίσματά της σε απόφαση. Αν ο έλεγχος οδηγεί σε διαπίστωση πρόδηλης ή σοβαρής παραβίασης, η εντολή αφαίρεσης παύει να παράγει έννομα αποτελέσματα και ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας δεν είναι πλέον υποχρεωμένος να αφαιρέσει το υλικό και θα πρέπει, κατ' αρχήν, να το επαναφέρει.

¹ Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

² Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 69).

³ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6).

- Ειδικά μέτρα: Το περιεχόμενο των άρθρων 3, 6 και 9 της πρότασης αναπροσαρμόστηκε και συγχωνεύθηκε σε ένα άρθρο που καθορίζει τις υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να θεσπίζουν ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου. Οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν μόνο για τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας για τους οποίους η αρμόδια αρχή έχει διαπιστώσει ότι εκτίθενται σε τρομοκρατικό περιεχόμενο. Μολονότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα, η επιλογή των ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση του τρομοκρατικού περιεχομένου εναπόκειται στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να υποχρεωθούν να χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα εργαλεία.
- Αναφορές: Το άρθρο σχετικά με τις αναφορές (δηλαδή, έναν μηχανισμό για την υποβολή ανακοινώσεων που προειδοποιούν τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας για τρομοκρατικό περιεχόμενο, ώστε να το εξετάσουν εθελοντικά έναντι των όρων και προϋποθέσεων τους) που περιλαμβάνεται στην πρόταση της Επιτροπής έχει διαγραφεί. Ωστόσο, σε μια αιτιολογική σκέψη διευκρινίζεται ότι το μέσο αναφορών παραμένει στη διάθεση των κρατών μελών και της Ευρωπόλ.
- Αρμόδιες αρχές: Τα κράτη μέλη ορίζουν αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας ότι οι εν λόγω αρχές δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες και ενεργούν με αντικειμενικό και αμερόληπτο τρόπο, διασφαλίζοντας τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
- Κυρώσεις: Το άρθρο σχετικά με τις κυρώσεις περιλαμβάνει τη ρητή δυνατότητα των κρατών μελών να αποφασίζουν αν θα επιβάλουν ή όχι κυρώσεις σε μεμονωμένες περιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη περιστάσεις όπως η φύση και το μέγεθος του οικείου παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας, ο βαθμός υπαιτιότητάς του για την παράβαση και τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που έχει ενδεχομένως λάβει για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού.
- Τελικές διατάξεις: η χρονική περίοδος για την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού παρατάθηκε σε 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του, ενώ η χρονική περίοδος για την αξιολόγηση του κανονισμού μειώθηκε σε δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, συνολικά, η πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε, όπως αποτυπώνεται στη θέση του Συμβουλίου, διατηρεί τους κύριους στόχους της προαναφερόμενης πρότασης της Επιτροπής. Ειδικότερα, το συμφωνηθέν κείμενο συνιστά ισορροπημένη προσέγγιση που εξασφαλίζει την αποτελεσματική αντιμετώπιση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, την πρόβλεψη ενός ολοκληρωμένου συνόλου διασφαλίσεων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την υπαγωγή των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά σε ενιαίους και αναλογικούς κανόνες.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου.